

Rapport om arbetet för en hållbar destinationsutveckling i Karlstads kommun

Version 1, daterat 2021-02-25

KARLSTADS KOMMUN

Innehållsförteckning

- 3 Hållbar destinationsutveckling i Karlstads kommun
- 4 Viktigt med hållbara evenemang
- 5 Företagsservice
- 6 En varmt välkomnande mötesstad
- 7 Ett viktigt verktyg för hållbarhetsarbetet
- 8 Besöksnäringen i Karlstad
- 10 Agera lokalt förändra globalt
- 10 Karlstads Agenda 2030-protokoll
- 11 Ett bättre liv i solstaden
- 12 Goda exempel i Karlstads kommun

”En hållbar besöksnäring tar ansvar för turismens nuvarande och framtida ekonomiska, sociala och miljömässiga påverkan genom att utgå från besökarens, företagets, miljöns och lokalsamhällets behov.”

(Tillväxtverkets svenska definition, som bygger på UNWTO:s och UNEPS definition från 2005 i rapporten “Making Tourism More Sustainable – A Guide for Policy Makers”).

Hållbar destinationsutveckling i Karlstads kommun

Vi vill vara en destination som håller över tid och som inte bara är varmt välkomnande idag, utan även i framtiden. För att detta ska lyckas behöver vi jobba tillsammans inom kommunen och tillsammans med besöksnäringen.

Tillväxtverkets svenska definition lyder ”En hållbar besöksnäring tar ansvar för turismens nuvarande och framtida ekonomiska, sociala och miljömässiga påverkan genom att utgå från besökarens, företagets, miljöns och lokalsamhällets behov.

I Karlstad jobbar vi med hållbarhet på flera fronter, både inom kommunen och tillsammans med besöksnäringen. Utöver Karlstads kommuns övergripande mål har Karlstad tillsammans med grannkommunerna i Karlstadsregionen slagit fast att det vi gör inom destinationsutvecklingen ska ha en social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

I destinationsarbetet har vi kommit längst i vårt samarbete med hotell och mötesanläggningar samt vårt interna arbete för evenemang och möten. Där kommunstyrelsen, kultur- och fri-

tidsnämnden och teknik- och fastighetsnämnden 2020 beslutade om en gemensam verksamhetsplan. Vilka kriterier som är viktiga för Karlstad och var planen finns att läsa står på sidan 4.

Karlstads kommun jobbar på olika sätt för att underlätta för arrangörer att minska sin påverkan på miljön. Arrangörer erbjuds hjälp med att arbeta mer hållbart genom information, checklistor och möte med Företagsservice.

När det gäller socialt hållbara arrangemang har kommunfullmäktige i Karlstads kommun antagit en policy KS-2015-73 Dpl 01. Jämställdhet och mångfald ska genomsyra Karlstads kommun. Vi kommer att ställa högre krav på arrangörer som får ekonomiskt stöd, men vi kommer också att påverka samtliga att granska sina arrangemang ur jämställdhets- och mångfaldsperspektiv.

Här skiner Karlstad

- 97 procent av hotellen är miljöcertifierade.
- 100 procent av Karlstads lokaltrafik drivs med förnybar energi.
- I Karlstad är det nära till allt och det är lätt att promenera mellan järnvägsstationen, hotell och olika anläggningar.
- Karlstad är en Fairtrade City.
- Värmland tar en ledande position både nationellt och internationellt inom skoglig bioekonomi.
- Kranmärkt - Karlstad CCC, Samhällsbyggnadshuset och fyra förvaltningar inom Karlstads kommun är kranmärkta.
- Karlstads universitetsbibliotek utseddes till Årets Miljöbyggnad 2017.

Viktigt med hållbara evenemang

Cecilia Östlund är projektledare för evenemang och leder den interna arbetsgruppen som jobbar med evenemang som skapar stolthet och tillväxt.

Vi jobbar för att det ska vara enkelt att genomföra ett evenemang i Karlstad. Vi vill att Karlstad ska fyllas av attraktiva arrangemang som lockar fler gäster som på ett hållbart sätt genererar tillväxt till stadens besöksnäring och som bidrar till att Karlstadsborna trivs och känner sig stolta.

Karlstad har varmt välkommen som varumärkeslöfte – det är så vi vill att alla besökare ska känna sig. Våra tre kärnvärden har alla kopplingar till solen. Solen som sprider glädje och ger energi – våra kärnvärden är glad, livlig och driftig. För att stärka bilden av Karlstad som en välkomnande, livlig och driftig plats är möten och evenemang viktiga redskap. De är ett av de viktigaste sätten att skapa attraktion och det är viktigt att planen för möten och evenemang bidrar till att stärka platsens varumärke.

Vi vill vara en destination som håller över tid och som inte bara är varmt välkomnande idag, utan även i framtiden. Därför jobbar vi med hållbarhet på flera fronter, både från kommunen och besöksnäringen. Det vi gör ska ha en social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet. När Karlstads kommun går in och stöder ett evenemang är det viktigt att arrangören visar hur de jobbar med hållbarhet och vi erbjuder också hjälp och in-

formation för att det ska bli ett riktigt bra och hållbart evenemang, till exempel genom miljöförvaltningens checklistor och genom möten med Företagsservice. Vi arbetar för att dessa checklistor ska vara tillgängliga och lätta för arrangörer att förstå så att hållbarhet är ett självklart tänk genom hela evenemangsprocessen.

De kriterier som Karlstads kommun vald att bedöma efter är:

- **Det ska stärka Karlstads varumärke.**
Bidra till att Karlstad får positiv uppmärksamhet lokalt, nationellt och internationellt. Stärka bilden av Karlstad inom kommunens prioriterade målområden.
- **Det ska bidra till Karlstads ekonomiska tillväxt.**
Genom att attrahera besökare/publik och deltagare för ökad turistekonomisk omsättning i form av övernattningar, restaurangbesök, handel med mera och där igenom skapa fler arbetstillfällen.
- **Det ska bidra till att öka Karlstads besöksantal och årsbeläggning över året.**
Prioritera evenemang och möten som jämnar ut besöksantalet över året.
- **Det ska om möjligt lämna bestående värden efter att mötet eller evenemanget genomförts.**
Det ska tas hänsyn till vilket arv (legacy) som finns kvar efter att mötet eller evenemanget genomförts, till exempel ett ökat intresse för en sport eller ny kunskap om en bransch.
- **Det ska göra Karlstad till en attraktivare plats för kommuninvånarna.**
Arrangemang som gör Karlstadsborna stolta över sin kommun rankas högre.
- **Det ska verka för ett långsiktigt hållbart Karlstad.**
Möten och evenemang med uttalade hållbarhetspolicyer rankas högre.

Företagsservice

Med företagsservice kan du som företagare på ett enkelt sätt komma i kontakt med kommunen, få hjälp med dina ärenden och svar på frågor.

Det kan handla om bygglov och brandskydd, alkoholtillstånd eller andra frågor inom teknik, fastighet, miljö och hälsa. Ska du exempelvis öppna en restaurang? Spara tid och pengar genom boka tid hos Företagsservice på Karlstads kommun. Du får träffa våra medarbetare från olika verksamheter vid samma tillfälle och alla är där för att hjälpa dig göra rätt från början. Enkelt och anpassat. Här växer vi tillsammans.

Mötet kan bokas via Kontaktcenter eller e-tjänst

Bokning av ett möte görs via Karlstads kommuns Kontaktcenter eller via vår e-tjänst. De ställer de rätta frågorna och ser till att företagsservice får den informationen de behöver.

Är det en fråga som kräver samordning av flera verksamheter så sköter företagsservice det och ser till att de handläggare som behövs för ärendet är med på mötet.

Kontaktcenter och företagsservice når du via 054-540 00 00. Du kan också läsa mer här: <https://karlstad.se/Naringsliv-och-arbete/Foretag-stod-och-radgivning/foretagsservice/>

Bokningslänk till Företagsservice hittar du här: <https://e-tjanster.karlstad.se/1BFS>

FÖRETAGS*service*

**VET DU VILKA
tillstånd DITT
FÖRETAG BEHÖVER?**

En varmt välkomnande mötesstad

Birgitta Sefastsson, projektledare på Karlstad Convention Bureau på Karlstads kommun, har som uppgift att utveckla Karlstad som mötesdestination.

Birgitta är aktivt engagerad i hållbarhetsfrågor och säger att Karlstads styrka är dels den hållbara stadsplaneringen och dels den ökade medvetenheten om de ekonomiska, sociala och miljömässiga effekterna. Ett bra bevis på detta är att samtliga av stadens hotell över 50 rum har en certifiering och att de två större mötesanläggningarna, Karlstad CCC (Svanen) och Karlstads universitet (Green Key) är certifierade. Det tyder på ett stort engagemang och ansvarstagande även bland våra samarbetspartner. En ytterligare styrka är att större delen av hotell, restauranger, kulturarenor och mötesanläggningar ligger inom gångavstånd.

En annan viktig aspekt är hur ett hållbart möte eller evenemang kan bidra till förbättringar i samhället, både lokalt och globalt, och hur vi även kan hjälpa arrangörer att nå sina egna mål. Vi vill aktivt medverka till att möten bidrar till långsiktiga effekter, lämnar ett arv efter sig, det som vi idag kallar för "legacy".

Exempel på genomförda legacy-arbeten är:

- Under medicinska kongresser gavs öppna seminarier för Karlstadsbor i gallerian Mitt i City, stadsvandring till förmån för forskning, auktion av Lars Lerins konst till förmån för Läkare utan Gränser
- Istället för gåvor till föreläsare och gäster har mötesarrangörer skänkt stöd till lokala humanitära organisationer.
- Överblivet material i samband med möten har skänkts till lokala förskolor.
- Matsvinn från mötesanläggningar har lämnats till RIA, Stadsmissionen m fl.
- Under en hjärnskadekonferens besökte neurologer lokala skolklasser för att informera om vikten av att använda cykelhjälm.

Att ställa frågan om på vilket sätt vi tillsammans med mötesarrangören kan bidra till en mer hållbar miljö är en naturlig del i vår gemensamma planering. Vårt mål är att Karlstad skall vara rankade bland de 20 bästa mötesdestinationerna i världen gällande hållbarhet enligt GDS-Index.

Ett viktigt verktyg för hållbarhetsarbetet

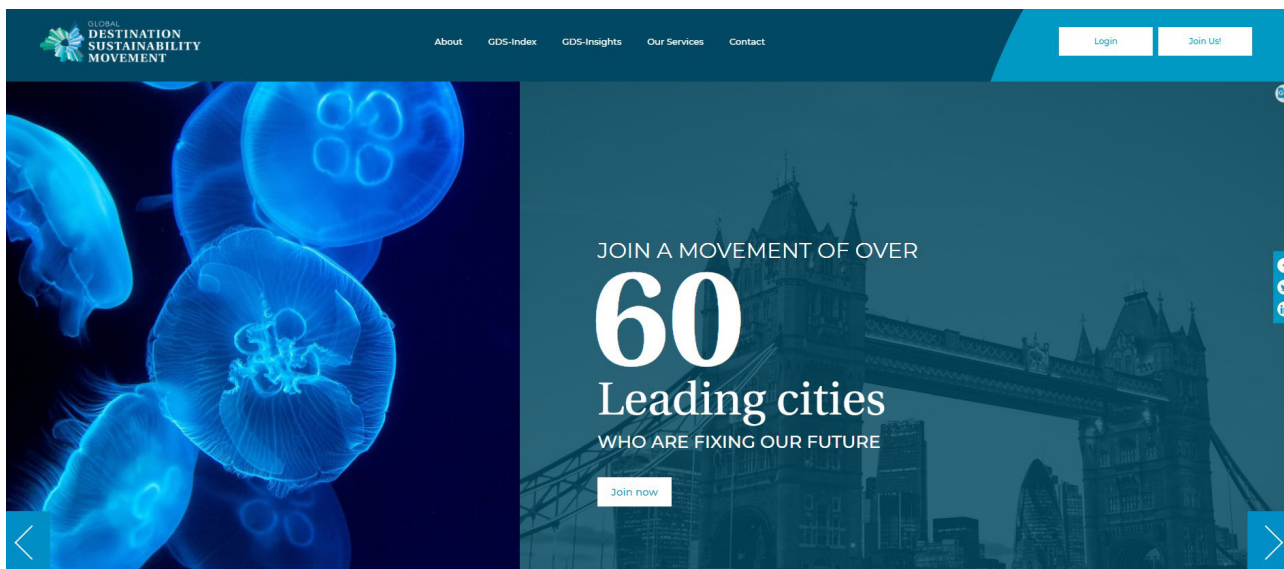
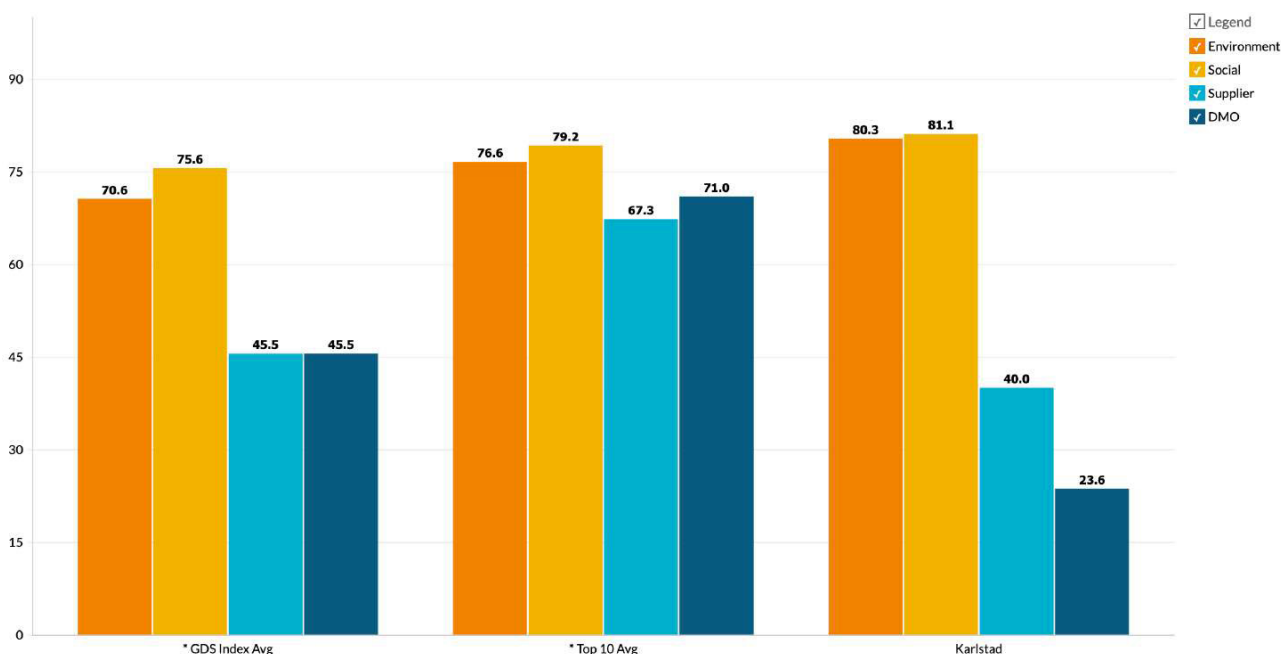
Vi jobbar med hållbarhet på flera fronter, både från kommunen och besöksnäringen och vi rapporterar bland annat till Global Destination Sustainability Index:

<https://www.gds-index.com/>

GDS-verksamheten vill göra det möjligt för destinationer att skapa blomstrande och motståndskraftiga platser att besöka, träffas och leva i. Deras uppdrag är att verka för hållbara och cirkulära strategier, tankesätt och färdigheter som gör det möjligt för framtidens destinationer att hålla och få människor att trivas även i framtiden.

Det är ett 60-tal destinationer från hela världen som är med i samarbetet. Samtliga deltagande svarar på frågor inom miljö, socialt, leverantörer och utifrån destinationsorganisationen.

Då Karlstads kommun inte har ett destinationsbolag utan driver de flesta av dessa viktiga frågor genom olika avdelningar på kommunen och samarbetspartner försöker vi genom det här dokumentet berätta hur arbetet för ett hållbart Karlstad fungerar i Karlstads kommun och jämföra så gott det går med andra destinationer. Vi försöker alltid lära av de bästa och dela med oss av vad vi vet.

Besöksnäringen i Karlstad

Vi bryr oss om dig som gäst, vi bryr oss om Karlstadsborna och vår planet.

Många av Karlstads företag har valt att arbeta aktivt med hållbarhet. Vi har gjort en sammanställning av hur några av dessa företag agerar och tänker omkring ett mer hållbart arbete. De företag som deltagit är Scalateatern, Elite Stadshotellet, Scandic hotellet, Clarion Collection Hotel Plaza, Best Western Gustaf Fröding Hotell & Konferens samt Värmlands museum.

De flesta aktörer väljer att använda kranvatten istället för vatten på flaska (6 av 6 svar)

Vid matservering så väljer många att komponera menyer efter säsong och väljer närproducerat. Några har tänkt på att ha små tallrikar och små portioner, dra nytta av samma råvaror genom att kombinera frukost och a´ la carte meny samt uppmuntra gästerna att inte ta för mycket, så att det inte blir så mycket matsvinn. Man kan även minska svinn genom att justera deltagarantalet nära inpå samt inte servera mer mat än det som beställt. För att uppmuntra till mer vegetabilisk kost, serverar vissa mer vegetariskt, har ett bra utbud av vegetarisk mat eller har grönsaker före kötträtter i buffén. Den mat som blir över väljer några att ge ut till kunderna som take-away eller donera till Stadsmissionen eller RIA samt sälja via KARMA.

En insats för att minska överblivet material är att konferensdeltagarna själva får välja vad de behöver. Vid konferens kan block återanvändas genom att ta bort de använda sidorna. Vissa har pennor gjorda av papp, som kan vässas och inte behöver slängas. Övrigt material kan skänkas till skolor, sparas, tas med av kund eller källsorteras. Vissa aktörer har egenproducerade varor eller köper presenter lokalt för att visa utbudet i Karlstad/Värmland, andra köper endast miljömärkta produkter.

På några av hotellet väljer gästerna själva om de ska städa rummen varje dag eller byta handdukar, vilket också sparar på miljön. För att främja hälsan hos mötesdeltagarna har Scandic hotellet en låda som uppmuntrar till kroppsrörelser. Andra aktiviteter för att arbeta mer hållbart är att återanvända material, ha miljömärkta rengöringsmedel, inte ha plastpåsar i butiken. Samt att ha digital skyltning istället för i pappersform. Vid Värmlands museum har de även Framtidslabbet, en utställning som handlar om de klimatutmaningar som vi möter idag för att öka kunskapen hos besökarna.

Flera av företagen har en miljömärkning eller certifiering som Svanen märkning, ISO 14001 certifiering samt Green Key certifiering, se tabell på nästa sida.

Certifieringar och märkningar inom Karlstads besöksnäring och samarbetspartner

Namn	Typ/inriktning	Ägare	Användare	
Naturens Bästa	Naturturism/ekoturism	Ekoturismföreningen	Mimulus - upplevelseträdgård & teater	
Miljömärkt Event	Mötesindustri/festivaler	Håll Sverige Rent		
Swedish Welcome	Kvalitet och hållbarhet	Swedish Welcome AB	Värmlands museum Brigadmuseum Alsters Herrgård	
Green Key	Boende/konferens	Håll Sverige Rent	Karlstads Universitet (KAU) Elite Stadshotellet Good Morning Karlstad city First Camp Karlstad	
Nordiska Svanen	Hotell, restaurang, butik	Miljömärkning Sverige AB	Karlstad Congress Culture Center (KCCC) Best Western Gustaf Fröding First Hotel River C Scandic Karlstad City Scandic Klarälven Scandic Winn Sure Hotell Savoy Maxi Ica Stormarknad, Bergvik Maxi Ica Stormarknad, Välsviken ICA Supermarket, Skåre	
Bra Miljöval	BI a Butiker	Naturskyddsföreningen	Willlys Karlstad, Våxnäs Willys Karlstad, Bryggudden Fjärrvärme, Karlstads Energi	
ISO 9001	Kvalitetsledningssystem	SIS	Löfbergs	
ISO 14001	Miljöledningssystem	SIS	Karlstad Airport Clarion Collection Hotel Bilan Clarion Collection Hotel Drott Clarion Hotel Plaza Karlstads Energi Löfbergs	
Svensk miljöbas	Miljödiplomerings	Svensk Miljöbas	Mariebergsskogen AB Kultur- och fritidsförvaltningen	

Visit Värmland, ekonomisk förening är en viktig samarbetspartner för Karlstads kommun. De hjälper besöksnäringen med konkreta exempel och arbetssätt för att skapa en besöksnäring som genererar ökad lönsamhet och sysselsättning. De arbetar för en hållbarhet som gäller både ekonomiskt, socialt och miljömässigt.

På <http://www.visitvarmland.org/> finns information om projekt och aktiviteter som finns till hjälp för besöksnäringen.

Agera lokalt förändra globalt

Karlstads kommuns koncernövergripande mål och våra prioriterade målområden hänger ihop med FN:s globala utvecklingsmål, Agenda 2030. Kommunen ska växa på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.

I mars 2017 fattade kommunfullmäktige beslut om att anta Agenda 2030. Karlstads kommuns styrmodell är en hållbar styrmodell, och de övergripande målen i strategisk plan är indelade i samma dimensioner för hållbar utveckling som

målen i Agenda 2030: ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Agenda 2030 har därför integrerats i vår styrmodell, och de globala målen har matchats mot våra egna övergripande mål för ökad tydlighet.

Vi ska utveckla vår verksamhet och växa på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Att de lokala och globala målen hänger ihop hjälper oss att planera vårt arbete och säkerställer att vi gör rätt saker för Karlstadsborna.

<https://karlstad.se/Miljo-och-Energi/klimat-och-energi/globala-karlstad/>

Karlstads Agenda 2030-protokoll

Karlstads Agenda 2030-protokoll är en samverkan med företag och organisationer som verkar i Karlstads kommun för att stärka arbetet med Agenda 2030. Projektledare är Thomas Skeppstedt på näringslivs- och turismavdelningen.

Målgruppen är företag och organisationer som är stora arbetsgivare i kommunen och Agenda 2030-protokollet ska skapa möjlighet till ett konkret utvecklingsarbete hos medlemmarna. Med

från besöksnäringen är Scandic City.

Fokusgrupper bildas utifrån aktörernas intressen och behov. Två av de grupper som finns handlar om hållbara upphandlingar och kompetensförsörjning/mångfald/integration.

Ett bättre liv i solstaden

Vår vision, Ett bättre liv i solstaden, ger en gemensam bild av vår framtid. Karlstad ska vara en attraktiv kommun där människor väljer att leva, verka, bo och utvecklas. Vi vill att livet i Karlstad ska vara bättre, och vi ska utgå från vad människor behöver för att kunna ha ett bra liv. Visionen ger en gemensam bild av vår framtid och för att på lång sikt uppnå den finns konkreta mål

och aktiviteter i kommunens strategiska plan. Karlstadsborna ska ha ett tryggt vardagsliv med närhet till arbete, fritid, vatten och grönska. Det ska finnas ett dynamiskt näringsliv och invånarna ska ha tillgång till ett stimulerande arbetsliv och bra utbildningsmöjligheter. Tillsammans bygger vi en mer hållbar kommun där vi säkrar resurser till välfärden.

Läs mer om den här:

<https://karlstad.se/Kommun-och-politik/Kommunens-organisation/Kommunens-styrdokument/Vision/>

Karlstads kommun övergripande mål

Karlstads kommun har 22 övergripande mål och av dessa har vi valt ut 10 stycken som är särskilt viktiga för Karlstad som destination och våra gäster.

En ekonomisk hållbarhet

- Karlstad ska vara bland de bästa besöksmålen i Sverige.
- Karlstad ska ha ett gott företagsklimat.

En miljömässig hållbarhet

- Karlstad ska vara en fossilfri och klimatsmart kommun.
- Den biologiska mångfalden ska värnas och naturens värde för friluftslivet ska utvecklas.
- Luften och vattnet i Karlstad ska vara så rent att människor och miljö inte skadas.
- Karlstadsborna och miljön ska inte påverkas negativt av skadliga ämnen.
- Konsumtionen i Karlstad ska vara resurssnål och hållbar.

En social hållbarhet

- Karlstadsborna ska trivas och vara stolta över sin kommun.
- Karlstad ska vara en trygg kommun.
- Karlstadsborna ska kunna leva ett hälsosamt liv.

Karlstads kommuns strategiska plan finns på:

<https://karlstad.se/globalassets/filer/kommun-och-politik/styrning/policer-och-strategiska-dokument/strategisk-plan-mars-2020.pdf>

Följa upp och utvärdera

För att följa upp de övergripande målen har vi valt ett antal indikatorer. Inför årsredovisningen varje år görs en samlad bedömning om måluppfyllelse med hjälp av bland annat indikatorerna.

På <https://karlstad.se/Miljo-och-Energi/sa-har-ligger-vi-till/> kan du även läsa om hur Karlstad ligger till med miljöarbetet och där finns jämförelser med andra kommuner.

Goda exempel i Karlstads kommun

Det görs mycket för att Karlstad ska vara en riktigt miljövänlig kommun och här har vi samlat ett litet axplock över några riktigt goda exempel som görs i kommunen och som också är viktiga för att vi ska vara en attraktiv destination väl värd att besöka, nu och i framtiden.

Karlstad Sveriges 3:e bästa miljökommun i Sverige

Tolv år i rad har tidningen Aktuell hållbarhet tagit tempen på Sveriges kommuners miljö- och klimatarbete. Kraven som ställs blir tuffare för varje år och frågorna varierar, trots detta är Karlstad alltid med i topp. Endast två andra kommuner i Sverige har en bättre snittplacering under de tolv år rankningen funnits.

Energi och klimat

- Vårt biobränsleeldade kraftvärmeverk på Heden har gjort att fjärrvärmen i Karlstad nu endast produceras med förnybar och återvunnen energi.
- Karlstad har halverat utsläppen av växthusgaser sedan 1990 (geografiska utsläppen).
- Karlstads miljö- och hållbarhetsarbete som turist- och destinationsort rankas högt i hållbarhetsindexet, Global Destination Sustainability Index (GDS). Rankingen stärker vårt varumärke och hjälper oss att identifiera var vi ska göra för att förbättra vårt hållbarhetsarbete vid arrangemang och för besöksnäringen.
- Flera förvaltningar och bolag jobbar med miljöledningssystem, ISO 14001 eller Miljödiplomering, för att utveckla och kvalitetssäkra sitt miljöarbete.

Trafik och transporter

- Ny snabbusslinje i form av Karlstadstråket.
- Resecentrum, "Tåg i tid".
- EU-projekt "Hållbart resande för ett växande Värmland" (beteendepåverkande åtgärder), Avslutades dec 2019.
- Nytt parkeringsledningssystem i centrum för att minska söktrafiken.
- Utveckling av laddinfrastrukturen för elfordon.
- Karlstad är utsedd till en av Sveriges bästa cykelkommuner 2020.
- Karlstad har cirka 27 mil gång- och cykelvägar och bygger kontinuerligt nya.
- Solacykeln lånar ut cyklar kostnadsfritt sommartid.

Återbruk/Återanvändning

- Smarta kartan (Återbrukskarta) är en karta för att göra det lättare för Karlstadsborna att dela saker med andra, hitta reparatörer och andrahandshandel. 190 verksamheter är representerade på kartan (mars 2021).
- Olika lokala initiativ har startat till exempel Fritidsbanken, klädotek (t ex Rekoroben i Mitt i city) och Hållbara lån där allt fler av biblioteken i Karlstad även lånar ut verktyg, spel mm.
- I Karlstads kommun nya avfallsplan (2019) lyfts de viktigaste behoven för att minska mängden avfall. Några prioriterade områden är matsvinn, textilier, plaster och bygg- och rivningsavfall. Planen lyfter även återbruk och att dela varor och tjänster som vi i kommunen har flera bra exempel på.

Läs gärna mer om Karlstads miljöarbete på: <https://karlstad.se/Miljo-och-Energi/>

